EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 30.1.2014.
COM(2014) 46 final

2014/0021 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o odobrenju, u ime Europske unije, Haaške konvencije od 30. lipnja 2005. o sporazumima o izboru suda

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

1.1. Svrha prijedloga

Komisija predlaže da EU odobri Konvenciju o sporazumima o izboru suda iz 2005. Unija je potpisala Konvenciju 1. travnja 2009. na temelju Odluke Vijeća 2009/397/EZ[1].

U Akcijskom planu za provedbu Stokholmskog programa objavljena je namjera Komisije da predloži odobrenje Konvencije u 2012.

Odobrenjem Konvencije od strane EU-a smanjila bi se pravna nesigurnost za trgovačka društva iz EU-a koja trguju izvan EU-a osiguravajući poštovanje sporazuma o izboru suda uključenih u njihove ugovore te priznavanje i izvršenje presuda koje su donijeli sudovi navedeni u tim sporazumima u drugim ugovornim strankama Konvencije.

Općenito govoreći, kada bi EU odobrio Konvenciju, to bi pridonijelo ciljevima EU-a u vezi s prorogacijom nadležnosti stvaranjem usklađenog niza pravila u EU-u u odnosu na treće zemlje koje će postati ugovorne stranke Konvencije.

1.2. Haaška konvencija od 30. lipnja 2005. o sporazumima o izboru suda

Konvencija o sporazumima o izboru suda sklopljena je 30. lipnja 2005. pod pokroviteljstvom Haaške konferencije o privatnom međunarodnom pravu. Cilj joj je ponuditi veću pravnu sigurnost i predvidljivost strankama u sporazumima između trgovačkih društava i međunarodnim sporovima stvaranjem opcijskog međunarodnog mehanizma za rješavanje sporova uz postojeći arbitražni sustav.

Cilj je Konvencije konkretno promicati međunarodnu trgovinu i ulaganja putem pojačane pravosudne suradnje uvođenjem ujednačenih pravila o nadležnosti na temelju isključivih sporazuma o izboru suda i o priznavanju i izvršavanju presuda koje su donijeli odabrani sudovi u ugovornim strankama.

Cilj je Konvencije postići ravnotežu između (i) potrebe da se strankama jamči da će se predmet suditi samo pred sudom koji su odabrali te da će presuda biti priznata i izvršiva u inozemstvu, i (ii) potrebe da se državama omogući da ostvaruju neke vidove svoje javne politike, koja je posebno povezana sa zaštitom slabijih stranaka, zaštitom protiv nepravednosti u određenim situacijama i zajamčenim poštovanjem nekih osnova za isključivu nadležnost država.

1.3. Koja je veza između Konvencije i Uredbe Bruxelles I

Na razini EU-a, međunarodna nadležnost sudova u Uniji na temelju sporazuma o izboru suda uređena je Uredbom Vijeća (EZ) br. 44/2001 o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (Uredba Bruxelles I)[2] (koja će biti zamijenjena Uredbom (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima (preinačena)[3] od 10. siječnja 2015.). Uredbom Bruxelles I, međutim, nije uređena primjena sporazuma o izboru suda u

[1] SL L 133, 29.5..2009., str. 1.
[2] SL L 12, 16.1..2001., str. 1.
[3] SL L 351, 20.12..2012., str. 1.

Uniji u korist sudova treće zemlje[4]. To će se moći postići kada Unija odobri Konvenciju o sporazumima o izboru suda.

Nedavnim izmjenama Uredbe Bruxelles I (Uredba Bruxelles I (preinačena)) povećana je neovisnost stranke jer je osigurano da stranke ne mogu zaobići sporazume o izboru suda korištenjem drugih sudova i kršenjem takvih sporazuma. Tim se izmjenama istovremeno osigurava da je pristup sporazumima o izboru suda za situacije unutar EU-a u skladu s pristupom koji bi se primjenjivao na situacije izvan EU-a u skladu s Konvencijom, kada ju Unija odobri. Uredbom Bruxelles I (preinačenom) stoga se priprema teren kako bi EU mogao nastaviti s odobrenjem Konvencije.

Odnos između pravila sadržanih u Konvenciji i postojećih i budućih pravila EU-a propisan je u članku 26. stavku 6. Konvencije kako slijedi:

„Ova Konvencija ne utječe na primjenu pravila Organizacije za regionalnu ekonomsku integraciju koja je stranka ove Konvencije, bez obzira jesu li donesena prije ili nakon ove Konvencije

a) ako niti jedna od stranaka nema boravište u Državi ugovornici koja nije država članica Organizacije za regionalnu ekonomsku integraciju;

b) ako se odnose na priznavanje ili izvršavanje presuda između država članica Organizacije za regionalnu ekonomsku integraciju.“

Konvencija stoga utječe na primjenu Uredbe Bruxelles I ako barem jedna od stranaka ima boravište u državi ugovornici Konvencije. Konvencija prevladava nad pravilima o nadležnosti iz Uredbe, osim ako obje stranke imaju boravište u EU-u ili dolaze iz trećih zemalja koje nisu države ugovornice Konvencije. U odnosu na priznavanje i izvršavanje presuda, Uredba će prevladavati ako se sud koji je donio presudu i sud na kojem se traži priznavanje i izvršenje presude nalaze u Uniji.

Konvencijom će se, kada ju odobri EU, suziti područje primjene Uredbe Bruxelles I. Suženje područja primjene prihvatljivo je u svjetlu većeg poštovanja neovisnosti stranke na međunarodnoj razini i veće pravne sigurnosti za trgovačka društva EU-a koja se bave trgovinom s trećim zemljama.

1.4. Koristi za poslovanje u EU-u

Sporazum o izboru suda značajan je element u pregovorima o međunarodnim ugovorima jer osigurava pravnu predvidljivost u slučaju spora. On je stoga važan element u procjeni rizika međunarodne trgovine za trgovačka društva. Podaci prikupljeni za vrijeme pripreme prijedloga Komisije o potpisivanju konvencije o o Uredbi Bruxelles I (preinačene) [5] pokazuju važnost sporazuma o izboru suda za poslovanje u EU-u u odnosima između trgovačkih društava.

Učinkovitost sporazuma o izboru suda u EU-u osigurava se putem Uredbe Bruxelles I. Neovisnost stranke potrebno je osigurati ne samo u EU-u već i izvan granica EU-a. Konvencija će pružiti nužnu pravnu sigurnost trgovačkim društvima EU-a da će se njihovi sporazumi o izboru suda u korist suda izvan EU-a poštovati u EU-u i da će se sporazumi u korist suda u EU-u poštovati u trećim zemljama. Njome će se osigurati da trgovačka društva u

[4] Provedba u Uniji sporazuma o izboru suda u korist Švicarske, Islanda i Norveške uređena je Konvencijom iz Lugana iz 2007. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudske odluke u građanskim i trgovačkim stvarima.

[5] Radni dokument službi Komisije uz prijedlog Odluke Vijeća o potpisivanju Konvencije o sporazumima o izboru suda od strane Europske komisije EC(2008) 2389 od 5 9 2008. i Ocjena učinka uz prijedlog Komisije za Uredbu Bruxelles I (preinačena), SEC (2010) 1547 konačna verzija od 14 12 2010.

EU-u mogu biti sigurna da se presuda koju je donio odabrani sud u EU-u može priznati i izvršiti u trećim zemljama, ugovornim strankama Konvencije i obrnuto.

U ocjeni učinka Komisije o sklapanju Konvencije od strane EU-a (SEC/2008/2389 završna verzija) zaključeno je da bi se odobravanjem Konvencije mogla povećati sklonost trgovačkih društava da, zbog veće pravne sigurnosti, uključe sporazume o izboru suda u međunarodne sporazume. Ona, općenito, može djelovati kao poticaj za međunarodnu trgovinu.

Koristi koje trgovačka društva u EU-u imaju od odobrenja Konvencije povećat će se povećanjem broja potvrda Konvencije, posebno u glavnim trgovinskim partnerima EU-a.

2. REZULTATI SAVJETOVANJA SA ZAINTERESIRANIM STRANAMA I OCJENE UČINKA

Prije predlaganja Odluke Komisije o potpisivanju Konvencije, Komisija je u 2008. provela ocjenu učinka koju će imati EU-ovo sklapanje Konvencije[6]. Ocjenom učinka utvrđeno je da bi Konvencija bila korisna u smislu promicanja pravne sigurnosti i predvidljivosti za europska trgovačka društva u odnosima s trećim zemljama.

U ocjeni učinka predloženo je da bi EU, prilikom odobravanja Konvencije, trebao razmotriti davanje izjave u skladu s člankom 21. Konvencije kojom se iz područja primjene Konvencije isključuju autorska prava i povezana prava (kada je valjanost tih prava u vezi s državama članicama) te ugovori o osiguranju (kada nositelji prava na osiguranje imaju boravište u EU-u i rizik ili osigurani događaj, predmet ili imovina isključivo su vezani uz EU). S obzirom na učinak na obje industrije i činjenicu da su stajališta zainteresiranih strana u prošlosti bila podijeljena, Komisija je dalje razmotrila potrebu za takvim izjavama. Komisija je svoju odluku da predloži odobrenje Konvencije s izjavom o području primjene Konvencije donijela nakon savjetovanja s državama članicama u Radnoj skupini Vijeća o građanskim stvarima (opća pitanja) 28. svibnja 2013 (za daljnje informacije vidi donju točku 3.2).

3. PRAVNI ELEMENTI PRIJEDLOGA

3.1. Nadležnost Unije u odnosu na Konvenciju

Konvencija omogućuje Organizaciji za regionalnu ekonomsku integraciju, ovisno o području opsegu nadležnosti nad predmetom Konvencije, sklapanje Konvencije zajedno s njezinim državama članicama ili odvojeno, pri čemu sklapanje Konvencije ima obvezujuće posljedice za države članice (članci 29. - 30.). Odgovarajuća izjava može se donijeti u trenutku potpisivanja, prihvaćanja, odobrenja ili pristupanja Konvenciji.

Kada je EU potpisao Konvenciju, izjavio je u skladu s člankom 30. Konvencije, da ima nadležnost nad svim pitanjima koja su uređena Konvencijom i da njegove države članice neće biti Ugovorne stranke Konvencije, ali će ih ona obvezivati na temelju toga što ju je potpisao EU. Prema tome, prilikom odobravanja Konvencije, nema potrebe za daljnjim izjavama EU-a u skladu s člankom 30.

3.2. Izjave u skladu s Konvencijom koje utječu na materijalno područje primjene

U interesu fleksibilnosti i održavanja potencijalno širokog utjecaja, Konvencijom se Ugovornim strankama omogućuje širenje ili smanjenje materijalnog područja primjene Konvencije putem odgovarajućih izjava (članci 19.-22.). Izjave je moguće dati nakon potpisivanja ili odobrenja ili u bilo kojem trenutku nakon toga te se one u bilo kojem trenutku mogu povući ili izmijeniti. Prilikom potpisivanja Konvencije, Unija nije dala izjave u skladu s

[6] Iz bilješke 5.

tim člancima. Kako je gore navedeno, Komisija je u svibnju i lipnju 2013. s državama članicama obavila daljnje savjetovanje o potrebi za takvim izjavama. Rezultati savjetovanja prikazani su u nastavku.

3.2.1. Izjave na temelju članaka 19., 20. i 22.

Člankom 19. dopušteno je državi da daje izjave na temelju kojih njezini sudovi mogu odbiti rješavati sporove na koje se primjenjuje sporazum o izboru suda u predmetima koji nemaju nikakve veze s tom državom, osim izbora suda. Člankom 20. dopušta se državi da izjavi da njezini sudovi mogu odbiti priznati ili izvršiti presudu koju je donio sud u drugoj Državi ugovornici ako su stranke imale boravište u zamoljenoj državi i odnos između stranaka i drugih elemenata važnih za spor, osim lokacije odabranog suda, bio je povezan samo sa zamoljenom državom. Prema tome, na temelju članaka 19. i 20. iz područja primjene Konvencije mogu se isključiti određene situacije koje, osim izbora suda, nemaju međunarodni element.

U članku 22. nudi se državi mogućnost da proširi područje primjene Konvencije na neisključive sporazume o izboru suda u vezi s priznavanjem i izvršenjem presuda. Zbog načela uzajamnosti, obveza priznavanja i izvršenja presuda na temelju neisključivih sporazuma o izboru suda primjenjuje se samo na presude koje su donijeli sudovi drugih ugovornih stranaka koje su dale izjave u skladu s člankom 22.

U odnosu na članke 19. i 20. potrebno je istaknuti da se u zakonodavstvu Unije priznaju sporazumi o izboru suda u situacijama kada je izbor suda jedina veza s državom odabranog suda. Zakonodavstvo Unije ne zahtijeva dodatnu vezu s odabranom državom uz odabir suda. Prema tome, čini se da nema razloga isključiti takve situacije iz područja primjene Konvencije. To je potvrđeno za vrijeme savjetovanja koje je Komisija organizirala s državama članicama u odnosu na moguće izjave u skladu s člancima 19. i 20. Komisija stoga ne predlaže davanje izjava u skladu s tim člancima.

U odnosu na članak 22., u slučaju proširenja područja primjene Konvencije, priznavanje i izvršenje presuda na temelju neisključivih sporazuma o izboru suda dovelo bi do toga da bi sudovi u državama članicama EU-a općenito mogli odbiti nadležnost u situacijama kada bi ih odabrala jedna od stranaka nakon što je sud u drugoj državi ugovornici koja je dala izjavu u skladu s člankom 22. već donio presudu na temelju neisključivog sporazuma o izboru suda. Komisija predlaže da se ne daju izjave u skladu s člankom 22. prilikom odobravanja Konvencije. Budući da se članak temelji na načelu uzajamnosti, davanje izjave može se razmotriti kasnije kada postanu očiti interesi drugih ugovornih stranaka Konvencije prilikom proširenja njezinog područja primjene iz članka 22. Stajališta država članica koje su odgovorile na savjetovanje Komisije u načelu podržavaju prijedlog Komisije da trenutno nastavi bez izjave.

3.2.2. Izjave iz članka 21.

3.2.2.1. Izjave općenito

U članku 2. Konvencije već je predviđen niz isključenja iz područja primjene. Osim toga, u članku 21. dopušteno je ugovornoj stranci da proširi popis isključenih predmeta sporova davanjem izjave u kojoj se navode predmeti sporova koje planira isključiti. Konvencija se stoga ne bi primjenjivala na taj predmet u državi koja je dala izjavu te, zbog uzajamnosti, druge države ne bi primjenjivale Konvenciju na taj predmet kada se odabrani sud nalazi u državi koja je dala izjavu. Nadalje, u odnosu na izjavu moraju biti zadovoljeni sljedeći uvjeti: mora postojati snažan interes države koja daje izjavu da se Konvencija ne primjenjuje na

određeni predmet spora; izjava ne smije biti šira nego što je nužno i određeno isključeni predmet mora biti jasno i precizno definiran[7].

U ocjeni učinka Komisije iz 2008. predloženo je da Unija razmotri davanje izjave u skladu s člankom 21. Konvencije te da na taj način iz svog područja primjene isključi predmete u vezi s ugovorima o osiguranju - kada nositelj prava na osiguranje ima domicil u EU-u, a rizik ili osigurani događaj, predmet ili imovina isključivo su povezani s EU-om - i s autorskim i povezanim pravima kada je valjanost tih prava povezana s državom članicom. Cilj takvih izjava bio bi zaštiti slabiju stranku u ugovoru o osiguranju (slično zaštiti koja je dostupna u skladu s Uredbom Bruxelles I) i u ugovoru o autorskom pravu od suđenja na izabranom sudu koji joj je nametnula ugovorna stranka u snažnijem položaju te osigurati primjenu određenih normi o autorskom pravu i povezanim pravima utvrđenim u skladu s pravom EU-a.

Kao što je ranije spomenuto, Komisija je obavila daljnja savjetovanja s državama članicama o potrebi za izjavama iz članka 21. uzimajući u obzir politiku u vezi sa sporazumima o izboru suda u zakonodavstvu Unije te imajući na umu da bi, zbog načela uzajamnosti, isključenje određenog predmeta spora iz područja primjene značilo da se odredbe o izboru suda u korist sudova Unije koje bi mogle pogodovati strankama iz EU-a neće primjenjivati u trećim državama koje su ugovorne stranke Konvencije. Uzimajući u obzir rezultate savjetovanja, Komisija predlaže ograničavanje izjave iz članka 21. na one predmete u kojima zakonodavstvo Unije u jednakoj mjeri ograničava neovisnost stranke. To je slučaj kada se radi o predmetima u okviru područja primjene Konvencije, samo u odnosu na određenu vrstu ugovora o osiguranju sklopljenih u svrhe za koje se može smatrati da su u okviru struke ili zanimanja kojom se bave stranke. Takvim će se ograničenim isključivanjem osigurati dosljedan pristup izboru suda unutar i izvan Unije.

3.2.2.2. Predložena izjava o ugovorima o osiguranju.

U Uredbi Bruxelles I (Odjeljak 3.) predviđena je posebna zaštitna nadležnost u pitanjima osiguranja u cilju zaštite slabije stranke (nositelja prava na osiguranje, osigurane stranke ili korisnika) i gospodarskih interesa opće javnosti mjesta gdje se nalazi slabija stranka. Osigurana stranka, kao tužitelj, stoga ima izbor tužiti osiguravatelja na nekoliko mjesta, uključujući na mjestu gdje osigurana stranka ima domicil; osiguravatelj, kao tužitelj, može osiguranika tužiti u načelu samo tamo gdje ovaj potonji ima domicil. Ta zaštitna pravila o nadležnosti temelje se na pretpostavci da je osigurana stranka uvijek slabija stranka, čak i ako djeluje kao tržišni subjekt u odnosima između dva trgovačka društva. U Uredbi Bruxelles I (preinačena) nema promjene te pretpostavke. Zbog toga je mogućnost stranaka da sklope sporazum o izboru suda ograničena (članak 13. Uredbe). Pravila o zaštitnoj nadležnosti iz Odjeljka 3 u slučajevima protiv osiguravatelja primjenjuju se samo ako osiguravatelj ima sjedište ili se smatra da ima sjedište u EU-u (zbog ogranka, agencije ili sjedišta). U Uredbi Bruxelles I (preinačena).nema promjena te zaštitne politike.

Konvencija se primjenjuje samo na osiguravateljska pitanja bez ograničavanja neovisnosti stranke da sklapa sporazume o izboru suda. Jedino materijalno ograničenje proizlazi iz članka 2. stavka 1. točke (a) Konvencije kojim se isključuju ugovori o osiguranju koje su sklopile privatne osobe kao potrošači. Ovo je djelomično protivno režimu uspostavljenom u Uredbi Bruxelles I u mjeri u kojoj se, primjerice, Konvencija primjenjuje na ugovore o osiguranju koje su sklopili MSP-ovi. Kada EU odobri Konvenciju, određeni ugovori o osiguranju na koje

[7] Kako je dalje objašnjeno u Izvješću objašnjenja uz Konvenciju: „namjera Diplomatske sjednice bila je da se ova odredba primjenjuje samo na određena područja prava vrste isključene u skladu s člankom 2. stavkom 2. “ Kriterij za izjavu može biti samo predmet spora. To bi moglo, na primjer, isključivati „ugovore o pomorskom osiguranju“, ali ne „ugovore o pomorskom osiguraju kada se izabrani sud nalazi u drugoj državi“ (stavak 235.9 Prema tome, jedini dopušteni kriterij je predmet spora.

se sada primjenjuje Uredba Bruxelles I, odnosno, ugovori između nositelja prava na osiguranje iz EU-a i ogranka u EU-u osiguravatelja sa sjedištem izvan EU-a (članak 9. stavak 2. Uredbe) bili bi unutar područja primjene Konvencije (članak 26. stavak 6. u vezi s člankom 4. stavkom 2. Konvencije). Prema tome, ako bi se Konvencija sklopila bez isključivanja ugovora o osiguranju, nedostajao bi paralelizam sa zaštitnom politikom utvrđenom u Uredbi Bruxelles I koja omogućuje osiguranoj stranci da tuži osiguravatelja u EU-u (ili ogranak osiguravatelja iz treće zemlje u EU-u) u mjestu gdje mu se nalazi sjedište bez obzira na drugi nadležan sud dostupan na temelju ugovora o izboru suda. Negativna strana potpunog isključivanja ugovora o osiguranju, prema mišljenju europskih osiguravatelja, jest da odredbe o izboru suda koje su dogovorili s nositeljima prava na osiguranje izvan Europe ne bi bile priznate i ne bi se primjenjivale u trećim zemljama koje su ugovorne stranke Konvencije. Iz perspektive europskih nositelja prava na osiguranje to bi značilo gubljenje prednosti koja proizlazi iz toga da se odluke sudova iz EU-a (koje odaberu stranke), u skladu s Konvencijom, mogu priznavati i izvršavati izvan Unije. Međutim, prednosti postojanja vanjske razine istog režima kojim se štite interesi slabijih stranaka EU-a kao i unutarnjim zakonodavstvom EU-a veće su od tih negativnih strana.

Države članice koje su odgovorile na savjetovanje Komisije imale su drugačija stajališta i gotovo je isti broj njih bio za i protiv isključivanja ugovora o osiguranju iz područja primjene Konvencije. Komisija stoga predlaže, nakon ocjene učinka i kako bi osigurala dosljednost s unutarnjim zaštitnim zakonodavstvom EU-a, isključiti određenu vrstu osiguravajućih pitanja iz područja primjene Konvencije bez dodatnih uvjeta. U članku 21. Konvencije propisano je da izjave moraju biti oblikovane samo po predmetu spora. Uslijed toga, izjave u skladu s člankom 21. nisu mogle biti tako oblikovane da koriste jednostrano strankama EU-a.

Člancima 13. i 14. Uredbe Bruxelles I ne ograničava se neovisnost stranke u ugovorima o osiguranju u svim slučajevima. Postoji niz iznimaka u kojima stranke mogu odrediti nadležan sud koji će rješavati njihov spor. Predložena izjava oblikovana je na način koji će omogućiti u što većoj mogućoj mjeri onim sporazumima o izboru suda koji su priznati pravom Unije da budu jednako priznati na međunarodnoj razini putem Konvencije o izboru suda. IPak, u svjetlu oblikovanja iznimaka u skladu sa zakonodavstvom Unije, čija je namjera zaštititi samo nositelje prava na osiguranje u EU-u i zahtjeva Konvencije da bi se izjava trebala odnositi samo na predmet spora, ne čini se mogućim osigurati potpunu dosljednost između Konvencije s jedne strane i prava Unije s druge strane. Člankom 13. stavkom 4. Uredbe Bruxelles I posebno se priznaju i jačaju sporazumi o izboru suda sklopljeni sa nositeljima prava na osiguranje s domicilom izvan EU-a, osim ako je osiguranje obavezno ili se odnosi na nepokretnu imovinu u državi članici. Budući da, u skladu s Konvencijom, nije moguće razlikovati između nositelja prava na osiguranje s domicilom u Uniji ili izvan nje, Komisija predlaže ponavljanje iznimke iz članka 13. stavka 4. izjave. Izravni učinak toga bio bi da se Konvencija ne bi primjenjivala na nositelje prava na osiguranje izvan Unije već bi se na njih primjenjivalo unutarnje zakonodavstvo Unije. Kao rezultat toga, europska trgovačka društva koja sklapaju sporazume sa nositeljima prava na osiguranje izvan EU-a bila bi sigurna da će sudovi Unije na temelju članka 13. stavka 4. poštovati njihov sporazum o izboru suda. Europski nositelji prava na osiguranje koji sklapaju sporazume s pružateljima usluga osiguranja izvan EU-a imat će pristup sudovima EU-a na temelju Odjeljka 3. Poglavlja II. Uredbe Bruxelles I.

Općenito je cilj predložene izjave osigurati:

- iznimku koja nije veća nego što je potrebno za ostvarenje cilja zaštite interesa slabije stranke u ugovorima o osiguranju što se odražava u zaštitnim pravilima o nadležnosti iz Uredbe Bruxelles I. Sudovima u državama članicama EU-a bit će dopušteno (na

temelju prava EU-a ili nacionalnog prava, ako je primjenjivo) suditi u sporovima u vezi s osiguranjem unatoč sporazumu o izboru suda u korist sudova treće zemlje koja je ugovorna stranka Konvencije;

- usklađenost s Konvencijom. Izjava se temelji samo na predmetu spora i neutralna je;
- postojanje paralelizma između Uredbe Bruxelles I. u čijim su člancima 13. i 14. definirane situacije u kojima su u ugovorima o osiguranju dopušteni sporazumi o izboru suda;
- jasnu definiciju isključenih predmeta spora - ugovora o osiguranju - i situacija u kojima se ne primjenjuje iznimka.

2014/0021 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o odobrenju, u ime Europske unije, Haaške konvencije od 30. lipnja 2005. o sporazumima o izboru suda

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 81. stavak 2. u vezi s člankom 218. stavka 6.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

uzimajući u obzir suglasnost Europskog parlamenta[8],

budući da:

(1) Europska unija radi na uspostavljanju zajedničkog pravosudnog područja na temelju načela uzajamnog priznavanja sudskih odluka.

(2) Konvencijom o sporazumima o izboru suda, koja je sklopljena 30. lipnja 2005. pod pokroviteljstvom Haške konferencije o privatnom međunarodnom pravu (dalje u tekstu: Konvencija), daje se vrijedan doprinos promicanju neovisnosti stranaka u međunarodnim trgovinskim transakcijama i povećava se predvidljivost pravosudnih rješenja u takvim transakcijama. Konvencijom se posebno osigurava nužna pravna sigurnost za stranke da će se poštovati njihov sporazum o izboru suda i da će presuda koju je donio odabrani sud biti priznata i izvršiva u prekograničnim situacijama.

(3) Člankom 29. Konvencije omogućuje se Organizacijama za regionalnu ekonomsku integraciju poput Europske unije potpisivanje, prihvaćanje, odobravanje i pristupanje Konvenciji. Unija je potpisala Konvenciju 1. travnja 2009., podložno sklapanju Konvencije na kasniji datum, u skladu s Odlukom Komisije 2009/397/EC[9].

(4) Konvencija utječe na sekundarno pravo Unije o nadležnosti na temelju izbora stranaka i priznavanju i izvršavanju presuda, posebno Uredbe Vijeća (EZ) 44/2011 od 22. prosinca 2000. o nadležnosti, priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima[10]. Uredba (EZ) br. 44/2001 bit će zamijenjena 10. siječnja 2015. Uredbom (EU) br. 1215/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2012. o nadležnosti i priznavanju i izvršenju sudskih odluka u građanskim i trgovačkim stvarima[11].

(5) Budući da su se Uredbom (EU) br. 1215/2012 izvršile pripreme za potvrđivanje Konvencije osiguranjem usklađenosti između pravila Unije o izboru suda u građanskim i trgovačkim stvarima i pravila Konvencije. Stoga bi bilo prikladno da Konvencija stupi na snagu u Uniji na isti dan kada se počne primjenjivati Uredba (EU) br. 1215/2012.

---

8 SL C , , str...

9 SL L 133, 29.5..2009., str. 1.

10 SL L 12, 16.1..2001., str. 1.

11 SL L 351, 20.12..2012., str. 1.

(6) Prilikom potpisivanja Konvencije, Unija je izjavila u skladu s člankom 30. Konvencije da ima nadležnost nad svim stvarima na koje se primjenjuje Konvencija. Prema tome, Konvencija bi trebala obvezivati države članice na osnovu toga što ju je odobrila Unija.

(7) Osim toga, prilikom odobravanja Konvencije, Unija bi trebala dati izjavu u skladu s člankom 21. kojom se iz područja primjene Konvencije općenito isključuju ugovori o osiguranju, uz definirane iznimke. Svrha je izjave očuvati zaštitna pravila nadležnosti koja su dostupna nositelju prava na osiguranje, osiguraniku ili korisniku u ugovorima o osiguranju u skladu s Odjeljkom 3 Uredbe (EZ) 44/2001. Isključenje bi trebalo biti ograničeno na ono što je nužno za zaštitu interesa slabije stranke u ugovorima o osiguranju.

(8) Ujedinjena Kraljevina i Irska obvezane su Uredbom (EZ) br. 44/2001 i stoga sudjeluju u donošenju ove Odluke.

(9) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola (br. 22) o stajalištu Danske, koji se nalazi u prilogu Ugovora o Europskoj uniji i Ugovora o funkcioniranju Europske unije, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Odluke koja za nju nije obvezujuća niti se u odnosu na nju primjenjuje,

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Ovime se u ime Europske unije odobrava Haaška konvencija od 30. lipnja 2005. o sporazumima o izboru suda („Konvencija“).

Tekst Konvencije priložen je ovoj Odluci kao Prilog I.

Članak 2.

Predsjednik Vijeća određuje osobu koja će biti ovlaštena položiti, u ime Europske unije, instrument iz članka 27. stavka 4. Konvencije, čime će Europska unija pristati da bude obvezana Sporazumom.

Članak 3.

Prilikom pohrane instrumenta iz članka 27. stavka 4. Konvencije, Unija daje izjavu predviđenu u članku 21. o ugovorima o osiguranju.

Tekst izjave nalazi se u Prilogu II.

Članak 4.

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Vijeće
Predsjednik